

פסיכולוגיה התפתחותית – מוגבר

הוראות לנבחנים

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון: 20 נקודות

פרק שני: 60 נקודות

פרק שלישי: 20 נקודות

סך-הכול: 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

- כתבו את כל התשובות בעט בלבד.
- כתבו במחברת הבחינה בלבד.
- ענו על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברת, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

כתבו במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונכם לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
כתבו "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. כתיבת טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה!

בשאלון זה 5 עמודים

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (20 נקודות)

ענו על כל השאלות 1-4 בתשובון שבמחברת הבחינה, בעמוד 23 (לכל שאלה – 5 נקודות).
לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. סמנו X במשבצת שמתחת לאות המציינת את התשובה שבחרתם.

שימו לב, יש לסמן את התשובות ליד השאלות 1-4.

שאלה 1

בכל פעם שנדב מרגיש שהוא בולע מים בבריקה, הוא מגביר את תנועות השחייה שלו. על־פי סקינר, איזה חיזוק מבטאת התגובה של נדב?

- א. חיזוק נצפה
- ב. חיזוק חיובי מלא
- ג. חיזוק חיובי חלקי
- ד. חיזוק שלילי

שאלה 2

לפניכם משפטים המתארים שינוי. באיזה מהם השינוי הוא תוצאה של למידה?

- א. הבוקר, דני בן השנה וחודשיים החל ללכת ללא עזרה.
- ב. מאז שגיל חלה בשפעת, נראים בו סימנים של אי שקט.
- ג. נדב החל לרכוב על אופניים לבד, לאחר שהתאמן עם אביו כל השבוע.
- ד. יעל החלה לראות טוב יותר, לאחר שהרכיבה את משקפי הראייה החדשים שלה.

שאלה 3

לפניכם סוגים שונים של חשיבה. איזה מהם הוא סוג החשיבה הנדרש כדי לפתור תרגילים בחשבון?

- א. חשיבה מסתעפת
- ב. חשיבה אסוציאטיבית
- ג. חשיבה חזותית
- ד. חשיבה ממוקדת

שאלה 4

שרה ויונית נרשמו ללימודים במגמת אומנות. שרה נרשמה מכיוון שהיא מתכננת להיות מורה לאומנות, ויונית נרשמה מכיוון שהיא רוצה לבלות בחברתה של שרה. מהו המניע של כל אחת מהן?

- א. המניע של שרה הוא מניע ההישג, והמניע של יונית הוא מניע ההתחברות.
- ב. המניע של יונית הוא מניע ההישג, והמניע של שרה הוא מניע ההתחברות.
- ג. המניע של שרה הוא מניע הסקרנות, והמניע של יונית הוא מניע העצמי.
- ד. המניע של יונית הוא מניע הסקרנות, והמניע של שרה הוא מניע ההתחברות.

פרק שני (60 נקודות)

ענו על חמש מבין השאלות 5–12 (לכל שאלה – 12 נקודות)

שאלה 5

המורה לשל"ח ביקשה מתלמידיה ללמוד ביחד לקראת חידון ידיעת הארץ. הסבירו, על פי התאוריה של **ויגוצקי**, מדוע רצוי שתלמידים ילמדו יחד, כפי שביקשה המורה. בתשובתכם השתמשו במושג **אחד** מן התאוריה.

שאלה 6

בני משפחת כהן היו מעורבים בתאונת דרכים ללא נפגעים, וכל אחד מהם התמודד עם התאונה באופן שונה: האם אספה את הילדים, חיבקה אותם ועודדה אותם.

האב סיפר לאשתו ולילדים מה אמרו לו השוטרים בתחנת המשטרה.

הבת הבכורה התפללה תפילת הודיה על יציאתם של בני המשפחה מהתאונה בשלום.

הבן האמצעי צלצל לחבריו וסיפר להם מה קרה.

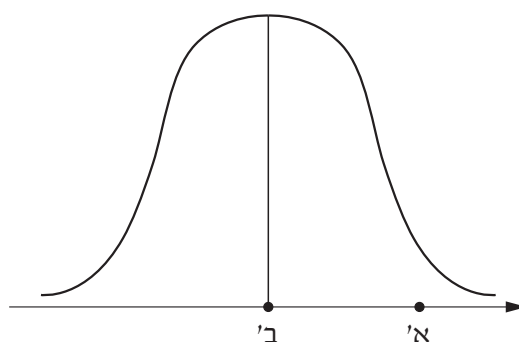
הבן הצעיר סירב לאכול ורצה רק לישון.

בחרו **ארבעה** מבני המשפחה, וציינו מהו סגנון ההתמודדות של כל אחד מהם, לפי המודל של גש"ר מאח"ד.

שאלה 7

(6 נק') א. הסבירו מהי מנת משכל.

(6 נק') ב. התבוננו באיור לשאלה זו, והסבירו מה מייצגת נקודה א' ומה מייצגת נקודה ב'.

התפלגות נורמלית של מנת משכל

איור לשאלה 7

שאלה 8

הסבירו מהי אינטליגנציה רגשית. תארו שניים ממרכיביה.

שאלה 9

לפניכם שני מצבים. ציינו איזה מהם מתאר "הפרעה פרואקטיבית" ואיזה מהם מתאר "הפרעה רטרואקטיבית". ונמקו את תשובתכם.

- דינה התרגלה להשתמש במקום עבודתה בגרסה חדשה של תוכנה מסוימת. כאשר ניסתה להשתמש בביתה בגרסה ישנה של אותה תוכנה, התברר לה ששכחה איך מפעילים אותה.
- מינה, עולה חדשה מדרום אמריקה, מדברת עברית היטב, אך כאשר היא מתרגשת היא חוזרת לדבר בספרדית.

שאלה 10

לפניכם שלושה תיאורים של התנהגות תוקפנית. לגבי כל אחד מהם, ציינו אם הוא מתאר "תוקפנות אינסטרומנטלית" או "תוקפנות עוינת". ונמקו את תשובתיכם.

- עדי ודן משחקים בארגז החול, ועדי מחזיק בידו דלי. דן מכה את עדי וחוטף ממנו את הדלי.
- שיר מחפשת את גילה בחצר במהלך ההפסקה, מושכת בשערה ובורחת.
- שולה עומדת בתחנה המרכזית בתור להטענת כרטיס הרב-קו. מישהי דוחפת אותה, עוקפת אותה ונעמדת לפנייה.

שאלה 11

תארו את הניסוי של **קוהלר** והציגו את המסקנה הנובעת ממנו.

שאלה 12

מתן חיזוק עדיף על עונש. עם זאת, לעיתים נוצר צורך חינוכי בעונש. הציגו **שתי** דרכים לשימוש נכון בעונש.

פרק שלישי (20 נקודות)

ענו על שאלה 13 – שאלת חובה (20 נקודות).

שאלה 13

הסבירו ארבעה מבין המונחים א'–ו' (לכל מונח – 5 נקודות).

א. אינטליגנציה לוגית-מתמטית

ב. קונפליקט התקרבות-התקרבות

ג. חיזוק נצפה

ד. התנהגות סמויה (נסתרת)

ה. משבר לא התפתחותי

ו. עיצוב התנהגות

בהצלחה!